

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2633

Vragen van het lid **Van Raan** (PvdD) aan de Staatssecretaris van Financiën en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *het bericht «Extra maatregelen om handelsstromen op gang te houden»* (ingezonden 7 april 2020).

Antwoord van Staatssecretaris **Vijlbrief** (Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst), mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 28 april 2020).

Vraag 1

Met welke ondernemers heeft Atradius Dutch State Business (DSB) overleg gehad over de te nemen verruimde maatregelen?^{1 2}

Antwoord 1

Vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Atradius DSB hebben om input gevraagd op de crisismaatregelen aan de bedrijven, banken en belangenorganisaties die zijn vertegenwoordigd in de «Rijkscommissie voor Export», een publiek-privaat overlegorgaan van het Ministerie van Financiën. Daarnaast heb ik samen met de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) na het nemen van de crisismaatregelen deze maatregelen gecommuniceerd en toegelicht tijdens een ronde tafel met het bedrijfsleven die op 26 maart is georganiseerd door VNO-NCW.

Vraag 2

Bij welke verruimde maatregelen is met welke ondernemers overlegd?

Antwoord 2

Er is niet met specifieke organisaties overlegd over specifieke crisismaatregelen. De beoogde set maatregelen is in zijn geheel gedeeld voor feedback met de organisaties die aangesloten zijn bij de «Rijkscommissie voor Export».

¹ Rijksoverheid, 26 maart 2020 (<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/03/26/extra-maatregelen-om-handelsstromen-op-gang-te-houden>)

² Atradius Dutch State Business (<https://atradiusdutchstatebusiness.nl/nl/nieuws/maatregelen-steunpakket-corona-crisis.html>)

Vraag 3

Zijn er naast verruimde maatregelen ook nieuwe maatregelen genomen? Zo ja, welke zijn dat?

Antwoord 3

Ik heb tot nu toe verruimende maatregelen getroffen.

Daarnaast werk ik aan het mogelijk maken van het herverzekeren van kortlopende leverancierskredieten. Hierover is uw Kamer op 7 april bericht en hier heeft uw Kamer op 16 april mee ingestemd.^{3 4}

Vraag 4

Zijn er verslagen van deze overleggen gemaakt en zijn deze in te zien? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Voor zover er verslaglegging van deze overleggen is gemaakt, is deze voor intern gebruik bedoeld geweest en bevatten deze persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren en mogelijk bedrijfsgevoelige informatie. Om die reden zijn dit soort verslagen niet in te zien.

Vraag 5

Stelt u condities en/of randvoorwaarden voor bedrijven voor deze verruimde en/of extra maatregelen? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

De voorwaarden om een aanvraag te doen voor een ekv zijn hetzelfde als voor het invoeren van de crisismaatregelen. Dit betekent bijvoorbeeld dat ook onder de verruimende maatregelen bij bepaalde aanvragen een onderzoek wordt gedaan op gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo).

Vraag 6

Voor welke maatregelen worden aangepaste premies in rekening gebracht? Hoe worden aangepaste premietarieven bepaald?

Antwoord 6

Bij de totstandkoming van de crisismaatregelen van 7 april heb ik er rekening mee gehouden dat de crisismaatregelen kostendekkend moeten zijn op de middellange termijn, zoals ook gebruikelijk is bij de reguliere exportkredietverzekering. Om deze reden is voor producten waarvan vanwege de crisismaatregelen het dekkingspercentage is verhoogd, namelijk de werkkapitaaldekking en de contragarantie, de premie mee gestegen. Voor de overige producten wordt op de reguliere wijze premie berekend.

Vraag 7

Welke sectoren of wat voor soort projecten verwacht u dat gebruik gaan maken van de verruimde en/of extra maatregelen (graag een specifieke toelichting op de sectoren Landbouw en Energie)?

Antwoord 7

Het is nog te vroeg om te zeggen wat het effect van de verruimende maatregelen op specifieke sectoren of projecten zal zijn. De ekv is een vraag-gestuurde faciliteit die toegankelijk is voor bedrijven uit alle sectoren. Voor zover dat mogelijk is zal ik over het effect van de verruimende maatregelen op specifieke sectoren of projecten rapporteren in de brief die ik aan de Kamer heb beloofd naar aanleiding van het debat over de «Tweede incidentele suppletore begroting inzake COVID-19-crisismaatregel herverzekering leverancierskredieten».

³ Zie voor meer informatie: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/07/kamerbrief-maatregelen-ondernemers>

⁴ Zie voor meer informatie: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemmingsuitslagen/detail?id=2020P05584>

Vraag 8

Bent u bekend met verschillende oproepen dat overheden tijdens de Covid-19 crisis momentum moeten houden ten aanzien van het tegengaan van de klimaatcrisis?⁵

Antwoord 8

Ja.

Vraag 9

Hoe ziet u het steunpakket van de exportkredietverzekering in het licht van maatregelen die nodig zijn om de klimaat- en biodiversiteitscrisis te bestrijden?

Antwoord 9

Bij de reguliere exportkredietverzekering hebben wij eerder een aantal maatregelen genomen om meer en grotere groene transacties in de vraag-gestuurde portefeuille te krijgen. Het steunpakket biedt ook voor deze groene transacties extra mogelijkheden. De maatregelen die ik eerder op gebied van groen heb getroffen staan beschreven in mijn antwoorden mede namens de Minister voor BHOS op de Kamervragen die zijn gesteld naar aanleiding van de ekv-monitor 2018.⁶

Vraag 10

Hoe gaat u zorgen voor een pakket aan maatregelen dat in ieder geval niet ingaat tegen klimaatdoelstellingen?

Antwoord 10

Zie het antwoord op vraag 9.

Vraag 11

Hoe zouden de maatregelen juist bij kunnen dragen aan het ondersteunen van projecten die bijdragen aan een koolstofarme economie?

Antwoord 11

Zie het antwoord op vraag 9.

Vraag 12

Bent u bekend met het bericht dat mensenrechten cruciaal zijn in de strijd tegen Covid-19?⁷

Antwoord 12

Ja.

Vraag 13, 14

Hoe gaat u borgen dat Atradius DSB in de «corona fasttrack» alle aanvragen kan screenen op sociale en milieurisico's?
Hoe borgt u de kwaliteit van die screening?

Antwoord 13, 14

Alle aanvragen zullen conform staand mvo beleid voor de ekv gescreend worden op milieu en sociale risico's. Ik heb Atradius DSB toestemming gegeven om hiervoor extra fte's in te zetten indien nodig. Ik blijf doorlopend in gesprek met Atradius DSB over de uitvoering van de ekv, inclusief de crisismaatregelen, om zo te borgen dat deze zo goed en snel mogelijk verloopt.

⁵ De Volkskrant, 20 maart 2020 (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/de-coronacrisis-als-generale-repetitie-voor-de-klimaatcrisis-die-komt-b1fdb543/>), IEA, 14 maart 2020 (<https://www.iea.org/commentaries/put-clean-energy-at-the-heart-of-stimulus-plans-to-counter-the-coronavirus-crisis>) en Canada's National Observer, 25 maart 2020 (<https://www.nationalobserver.com/2020/03/25/opinion/265-academics-trudeau-no-bail-out-oil-and-gas-response-covid-19>)

⁶ Zie voor meer informatie: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z07291&did=2020D15576>

⁷ Clingendael Spectator, 24 maart 2020 (<https://spectator.clingendael.org/nl/publicatie/mensenrechten-cruciaal-strijd-tegen-covid-19>)

Vraag 15

Heeft Atradius DSB voldoende capaciteit om in een fast track due diligence uit te voeren? Zo nee, bent u bereid om meer capaciteit vrij te maken?

Antwoord 15

Ik verwacht dat Atradius DSB voldoende capaciteit heeft om een fasttrack due diligence uit te voeren. Uit voorzorg heb ik Atradius DSB toestemming gegeven om indien nodig extra fte's aan te nemen.

Vraag 16

Welke extra maatregelen verwacht u te nemen als de huidige economische situatie is gestabiliseerd?

Antwoord 16

Daar kan ik nu geen uitspraken over doen, aangezien het antwoord op de vraag afhangt van de omstandigheden als de economie gestabiliseerd is. Wij zullen op dat moment in overleg met de Kamer bezien wat nodig en wenselijk is.

Vraag 17

Welke van de nieuwe verruimde maatregelen worden wanneer beëindigd?

Antwoord 17

De verruimde maatregelen gelden in ieder geval tot 31 december 2020. Tegen het einde van dit jaar zal worden geëvalueerd of verlenging noodzakelijk is.

Vraag 18

Heeft u in beeld welke risico's de overheid loopt door deze verruiming, als het gaat om investeringen die stranden door de huidige economische situatie?

Antwoord 18

Ja, het risico dat voortvloeit uit de genomen crisismaatregelen is beperkt. Dit komt met name doordat de crisismaatregelen vooral tot gevolg zullen hebben dat de Staat sneller kortlopende transacties in verzekering kan nemen in minder risicovolle landen. Met betrekking tot dit laatste wil ik benadrukken dat het nog te vroeg is om het precieze effect van de crisismaatregelen te bepalen.

Vraag 19

Waarom vindt u het gelegitimeerd dat de overheid zulke risico's overneemt van private bedrijven?

Antwoord 19

De Staat verzekert via de ekv de risico's die de private markt niet kan verzekeren. Vanwege de uitzonderlijke omstandigheden door de uitbraak van corona kent de private markt een zodanig kleinere risicobereidheid, dat deze risico's in ieder geval tot en met 31 december 2020 door de Staat worden verzekerd. Hiervoor hanteer ik de gebruikelijke voorwaarden en premieberekening voor de ekv. Zie ook het antwoord op vraag 6. Ik acht deze maatregelen noodzakelijk om de economie te ondersteunen.

Vraag 20

Wanneer wordt de Kamer per brief over deze maatregelen geïnformeerd?

Antwoord 20

De Kamer is in de «Kamerbrief tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren en aanvullende maatregelen financiering bedrijven» geïnformeerd over de te nemen en genomen crisismaatregelen.⁸ Ook zal ik, zoals ik heb aangegeven tijdens het debat over de «Tweede incidentele suppletoire begroting inzake COVID-19-crisismaatregel herverzekering leverancierskredie-

⁸ Zie voor meer informatie: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/07/kamerbrief-maatregelen-ondernemers>

ten», in een brief mede namens Minister voor BHOS meer informatie geven over de genomen maatregelen.

Vraag 21

Kunt u de Kamer informeren over de risico's die dit met zich meebrengt?

Antwoord 21

Zie het antwoord op vraag 18.